

Jobbágysok és zsellérek Jósvafőn 1560-ban **A falu első ismert családnevei Torna megye dézsmajegyzékében**

Bevezetés

Aki egy Gömör–Tornai-karszton található település középkori történetét szeretné felvázolni, annak igencsak nehéz dolga van, ha a kevés számú eredeti forrás fennmaradását tekintjük. Jósvafő esetében is így van ez, hiszen az 1526 előtti időből (olykor csak későbbi átiratban) megmaradt oklevelek száma éppen hogy meghaladja a tízet (SÁRKÖZY 2006). Nyilván, egykor ettől jóval több volt a falut említő kéziratos anyag, azonban az évszázadok alatt ezek elvesztek, megsemmisültek. Szokás ezzel a középkor, majd a török kor zűrzavaros évtizedeit okolni, főként a kor hiteshelyi levéltárainak pusztulása járt nagy kárral, esetünkben a jászói monostoré. (Némi túlzással, a középkori hiteshelyeknek a mai földhivatalok felelnek meg, ahol számos – például adományt, határjárást bizonyító – oklevelet letétbe helyezve őriztek.)

Mindebből látszik, hogy a ránk maradt hézagos adatsorból teljes helytörténetet kerekíteni – úgy, hogy lássuk a falu középkori (tehát Mohács előtti) társadalmát, az ott élők mindennapjait meghatározó tényezőket – történelmsz próbáló feladat, már ha egyáltalán lehetséges.

Mohács után viszont hirtelen megszorodnak a források, bár azok ma még többnyire feldolgozatlanok, levéltárakban pihennek: az egykori Torna megye török kori forrásait mindmáig igen kevesen kutatták. Itt már érdemesebb forráscsoportokat mondani: nemesi családi levéltárak, egyházi iratanyag, népesség-összeírások stb. Az egyik ilyen kiemelten fontos forráscsoportot – mint ma is – az adózással kapcsolatos iratok jelentik. Ezek között is a porta- és dézsmajegyzékek tartalmazzák a legtöbb, a helytörténet számára jól hasznosítható adatot. A portaadóval kapcsolatos porta- vagy dikajegyzékek sokszor csak összesítő adatokat közölnek, ezzel szemben a dézsmajegyzékek már egészen más igénnyel készültek.

A dézsmajegyzékekről

A dézsmajegyzékek fontosságát mutatja, hogy több szerző, illetve megyei levéltári munkaközösség is megkezdte a források feldolgozását; a tágabb környezetünkben e tekintetben Borsod, valamint Heves és Külső-Szolnok megye említhető (N. KISS 1960, BÁN 1981, BÁN 1988, P. KOVÁCS–SZABÓ 1998). Torna megye feldolgozása mindmáig várat magára.

Még első királyunk, Szent István II. törvénykönyvében rendelte el, hogy akinek tíz termett, a tizediket adja az egyháznak. Mátyás király teszi egyértelművé majd csak 1481-ben: tized szedhető a gabona, a köles, a bor, valamint a méhek és bárányok után. A dézsmát így a telkes jobbágysok szolgáltatták. Azonban Ulászló 1493. évi 52. törvénycikkében adót határozott meg a dézsmaköteles terményekkel és állatokkal

nem rendelkező szegények (keresztényeknek hívják őket, azaz Christiani) részére is, ez az ún. kereszténypenz (pecunia Christianitatis), családfőnként 6 dénár. Amennyiben valaki másnak adott mennyiségű részért arat, azaz részesarató, az így megszerzett rész után tartozik dézsmát adni. Mi több, ha még annyit sem keres, hogy természetben adhatna dézsmát, akkor sarlopénzt (pecunia falcis) kell hogy szolgáltasson (ILA 1957).

Az adó neve a latin decima, azaz 'tizedik' szóra utal. Eredetileg – Szent István vonatkozó törvényei óta – az egyháznak (pontosabban a megyéspüspöknek; itt, Jósvafőn az esztergomi érseknek, mivel a falu az ekkor még keletre elnyúló, hatalmas esztergomi egyházmegye része volt) fizették meg a tizedet oly módon, hogy az adószedők (a decimátorok) végigjárták a termés aratásakor, majd a szüretkor a megye falvait és összeírták a teljes termést, illetve az abból szedett tizedet (ILA 1957). Az összeírás a falu első embere(i), a bíró vagy bírók jelenlétében zajlott. Ez utóbbi tisztségről most elég annyit tudunk, hogy egy évre választották a falu elöljárójának számító bírót, Szent György naptól Szent György napig, s az adott évben őt adómentesség illette meg. Egyébként a török korban nem volt mindig életbiztosítás bírónak lenni, általában őt keresték meg ügyes-bajos dolgaikkal a falusiak, de ő járt el számos „kényelmetlen” ügyben is, például ő tárgyalta a törökkel a fizetendő sarcról. Azért, hogy a falu ne maradjon bíró nélkül, a megválasztás ellen kifogással nem élhetett. Nem egyszer ebben az időben két bírót is találni a faluban, ez lehetett helyi szokásjog vagy éppen biztosíték is.

Tizedet, pontosabban a kilencedik tizedet (a „kilencedet”) – Nagy Lajos király 1351. évi dekrétumának 6. cikkelye rendelkezése – a földesúr is szedett, ami gyakorta volt viták forrása, hiszen nem mindegy, hogy a teljes termés után vesszük ki a tizedet vagy a már megtizedeltből. Utóbbi nyilván kevesebb kilencedet ad (ILA 1957). A földesúri tizedszedésnek nem nagyon maradtak fenn dokumentumai a török korból, ellentétben az egyházi, pontosabban állami tizedszedéssel.

Az egyházi tized ugyanis állami bevétellé vált a 16. század közepétől: az egyház bérbe adta a tizedszedést az államnak, pontosabban az állam egy összegben megváltotta az egyházi tizedet, vele párhuzamosan az adószedői útján maga gondoskodott az adófajta beszedéséről. Minderre azért volt szükség, mert a török ellen kiépülő végvári rendszer ellátását valahogyan, lehetőleg helyből, biztosítani kellett. A természetben befolyt dézsma itt a vár katonái számára a kenyér alapanyagát, az abrakot és a bort, illetve részben a húst szolgáltatta. Az egyházi dézsmafizetést csak az 1848. évi 13. törvénycikk törölte el (az 1832–36-os országgyűlés a protestánsokat már mentesítette alóla).

Az 1560. évi jósvafői dézsmajegyzékek

Torna megye dézsmájának megváltásával kapcsolatban több iratot is ismerünk 1562–1570 között, így Miksa főherceg, I. Ferdinánd, I. Miksa, Oláh Miklós esztergomi érsek kiadmányait (MNL OL E 21 [Benignae resolutiones]).

Az 1554 és 1700 közötti Torna megyei dézsmajegyzékeket – amelyek általában füzetekben maradtak fenn – a Magyar Kamara levéltára őrizte meg (majdnem minden évből teljesek az adatsorok). Az irategyüttes ma a Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltárában található. Ezek főként az adott esztendő termésének kimutatásával együtt a gabona, a bor és a bárányok kapcsán megfizetett adó lajstromai. Az 1554. évből is fennmaradt egy összesítő jegyzék a dézsmáltatásról, azonban ez még nem tartalmazza az adófizető családfő nevét. Az 1560. évi az első jegyzék, ami már az adóköteleseket is felsorolja.

Ez utóbbi adat az, aminek a forrásértéke felbecsülhetetlen, hiszen az első családneveket – az adózó családfők neveit – találjuk bennük. Itt érdemes még arról szólni, hogy a ma használatos kételemű névrendszerben a családnevek a 16. század elejére alakulnak ki, azonban olykor még a későbbi egy-két évszázadban is előfordulnak családnév nélkül említett lakosok. Praktikusán segíti a rögzülésüket az éves adójegyzék. Hiszen a korábbi, a középkori oklevelekben olvasható „János fia István” szerkezetű tulajdonnevek igencsak megnehezítették még egy falun belül is az egyes egyének azonosítását. Noha ez a forrás nem bír a jóval későbbi református anyakönyvek részletes adataival, tehát a rokonsági kapcsolatokat nem tudjuk egyértelműen megadni, az egymás mellett felsorolt azonos családnévű családfők azonban feltehetően rokonságban álltak egymással, s talán egymás közelében is laktak. Számos ekkor sorolt család leszármazottai – a családnév azonosságát tekintve – ma is él(het)nek Jósvafőn vagy a falu szomszédságában.

Mint szó volt róla, a dézsma eredetileg egyházi adó, mégpedig az egyházmegyét illető jövedelem. Azonban a helyi plébános is részesült belőle: a dézsmakerület adószedője eleinte a dézsma negyedét, majd olykor a nyolcadát (az ún. oktávát) – illetve ez néha a tizenhatodára is olvadt, mint látjuk majd – a helyi egyházfinál hagyta. Hiszen fölös lett volna ezt a faluból elvinni, majd pedig újraosztva visszaszállítani. Ezeket az átvételeket tenyérmű méretű nyugták („nyugtatványok”) bizonyítják, melyek a dézsmajegyzékekhez mellékelve maradtak fenn. Legtöbbször annyi szerepel rajtuk, hogy az adott – e korban már protestáns – lelkész (általában) saját kézírásával elismeri, hogy a dézsmaszedő átadta a neki járó részt (terményt, bort, bárányt stb.). Így aztán ez a forrás – noha szórványanyag, hiszen számos évről nem marad fenn nyugta – egyben egyháztörténeti értékkel is bír: rajtuk az ebben az időszakban szolgált lelkészek nevei maradtak fenn. A kiválogatott és rendszerezett nyugták lelkészeinek nevét még a II. világháborút megelőzően feldolgozták (ZOVÁNYI 1929). Jósvafőről dézsmarészt átvevő lelkészek: Egri György (1608. augusztus 25., 1609. november 22.), Tarcali Máttyás (1616. október 13., 1619. november 8., 1620. június 14., 1620. augusztus 27., 1621. július 4., 1621. október 31.), Samarjai (vagy inkább: Somorjai) István (1623. november 5.), illetve Pelsőci György (1694. november 20.). A településnek 1686-ban is volt lelkésze, de nincs a nyugtán megnevezve.

A gabonadézsma lajstroma

Magáról a dézsmaszedés módjáról el kell mondanunk, hogy gabona esetén a markokból kötött kévét (manipulus) tekintették az adó alapegységének. Úgy kell elképzelnünk az adózást, hogy az aratás után a szérúre fektetett kévék tizedét vették ki a kévekötegekből (Tornában általában 60 kéve egy kepe, azaz latinul capetia, lásd még BOGDÁN 1991). Így érthető, hogy a termést egészen addig, amíg az adószedő nem látta, nem volt szabad a szántóföldről behordani, illetve kicsépelni. (Egy esős-viharos nyár, illetve a rágcsálók kártétele és a természetes szempergés tovább csökkenhette a termést.) A portajegyzékek kapcsán egyébként tudunk arról is, hogy zavaros, hadjárta időkben az adószedők nem mentek ki a településekre, inkább a bírókat rendelték be biztonságos helyre és vallatták ki őket az adóalapot képező adatokról.

A fő kenyérgabona – amit szinte mindenki termelt – az őszi gabona (fruges–frugum) volt. Ez jelenthet tisztán őszi búzát, de általában búzát rozssal vegyesen vetve (gyakran hívják ezt abajdócnak a források, Tornában talán ennek megfelelője az idősebbektől még ma is felgyűjthető élet<élet kifejezés.). Kizárólag a lovat tartó gazdák vetettek zabot (avena). Jósvafőn 1560-ban az lesz megfigyelhető, hogy egy kivétellel mindenki aratott zabot, ami jelentősebb lótartásra utalhat. Érdekes viszont, hogy a megye többi falvaiban természetesen és tizedelt árpa (hordeum) Jósvafőn teljes mértékben hiányzik.

Az, hogy kit mennyire „dézsmálnak” meg, utal a család vagyoni helyzetére: nyilván a nagyobb adót fizető jobbágyok jelentik a falvak gazdagabb rétegét. Mint írtuk, az adott évben a bírót nem tudjuk elhelyezni a gazdagok vagy éppen a szegényebbek között, mert éppen akkor kiváltságosként nem fizetett adót. Őt majd a következő években kell keresnünk a jegyzékekben, ha ezt is meg akarjuk határozni. Jósvafőn 1560-ban két-két bírót írtak össze mind a gabonaaratás utáni, mind az időben későbbi, szüret utáni bordézsmaaláskor, s csak egyikük neve azonos a két jegyzéken. Hogy időközben miért változott az egyik bíró személye, arra pontos magyarázatot ma már nem adhatunk.

Egyetlen kiragadott év vizsgálata is torzíthatja a valós képet: voltak rossz évek, amikor a termés kevés volt, sőt, amikor a gabona elfagyott, szinte nem volt mi után adózni. Itt is igaz, hogy egyetlen forrással mindig óvatosan kell bánnunk, nagyobb áttekintést illik tenni: a környező falvakra, a következő éves adatsorokra. Ez utóbbira az idő rövidsége miatt nem volt módunk, erre egy készülő nagyobb, egész megyét összegző anyag részeként fog majd sor kerülni – remélhetően a közeljövőben.

Az 1560. évi jegyzék a zselléreket nem nevezi nevükön, csak annyi derül ki róluk, hogy a faluban 18 dénárt adnak kereszténypénzként – ez három zsellércsaládot jelent. A gabonadézsma-jegyzékben szereplő családnevek száma (a bírókkal együtt) így 10, tételelesen: Bak, Demjén, Ficsor, Kenéz, Liktör, Márton, Oláh, Pogány, Sebő,

Szaniszló. (Megjegyzés: Demjén helyett esetleg Antal, ugyanis ebben a gabonadézsma-jegyzékben közölt névalakban az Antal a családnév, a Demjén a keresztnév, mivel azonban mindkét névtag személynévi eredetű, az adóösszeíró következtetlenül szerepeltette a jobbágy nevét. Mind az Antal, mind pedig a Demjén<Demény vezetéknev előfordult a térségben, így ezt csak további jegyzékek összehasonlításával lehetne – ha ugyan lehetne – tisztázni.)

A gabonadézsma-jegyzék kezdő széljegyzete a méhkasok (apes) után járó átalányadó, a rajváltó, ami egységesen egy méhkas után 2 dénár. Jósvafőn 1560-ban 7 család fizetett rajváltót 19 méhkas (mint szaporulat, s nem mint tartott méhcsalád) után.

A helyi egyháznak – a lelkész éves illetményeként – járó tizenhatod (sedecima) mellett persze más jövedelmei is voltak, erről azonban majd csak a református egyház-látogatási jegyzőkönyvek későbbi (1608 előtt lejegyzett) adatai tanúskodnak: ekkor már a dézsmából octava (nyolcadrészt) jár a lelkésznek (DIENES 2001).

Megfigyelhető, hogy a dézsmaszedéskor lefelé kerekítettek, pl. az első sorban 576 termett kéve után 57 kévét adóznak.

A jegyzék végén lévő összesítés szerint a faluban ekkor mindösszesen 13220 termett kéve után 1321 kéve (22 kepe + 1 kéve) őszi gabonával és 9480 termett kéve után 948 kéve (15,5 kepe + 18 kéve) zabbal adóztak. A csépléssel nyert termény valós mennyiségre való átszámítására bizonytalan adataink vannak, így itt azt inkább mellőzzük.

A sedecima és a septima (ezt utóbbi a nagyvonalúan – inkább 7,5-szeres szorzóval – számolt heted, feltehetően az adószedők személyes járandósága) levonása után a kincstárnak befolyt adó 1062 kéve (17,5 kepe + 12 kéve) őszi gabonából és 763 kéve (12,5 kepe + 13 kéve) zabból.

A bordézsma lajstroma

A bordézsmaaláskor a szőlőhegyek (promontoriumok) termése után szedték az adót, és a gabonadézsma-jegyzékkel összehasonlítva jóval több név szerepel rajta, így közöttük nemcsak jósvafői lakosok lehetnek. Ugyanakkor az is elképzelhető, hogy volt olyan család is, aki a bortermésből (és persze számos más munkából, pl. iparosember volt) élt és szántóföldjei nem voltak. A bordézsma-jegyzékben szereplő családnevek száma (a bírókkal együtt) 33, tételesen: Anderkó, Babo, Bak, Bíró, Bodnár, Csatos, Demjén, Ferenc, Ficsor, Güta, Karácson, Kenéz, Kovács, Liktör, Matyi, Márton, Mizser, Molnár, Nagy, Olasz, Oláh, Pap, Pányi, Peter, Pető, Pogány, Porkoláb, Sebő, Szaniszló, Tankó, Tóth, Vincze, Zajda. (A Demjén családnévre vonatkozó megjegyzést lásd a gabonadézsma-jegyzéknél.)

A termést csöbörben (tina, a forrásban hosszú n-nel írva: tinna) mérték, rögvest a jegyzék elején az összeíró meg is adja, hogy ez Jósvafőn 50 nagyobb icce (media), azaz 50,36 liter (1 icce=1,0072 liter). (A korban használatos budai iccéhez képest a

jósvafői a budai icce 1 1/5-szöröse, vö. BOGDÁN 1991.) Ha összeadjuk a jósvafői szőlőhegyen 1560-ban termett bor mennyiségét, akkor 830 csöbör adódik, ami 41798,8 liter bort jelent (a két bíró termése nélkül). A Jósvafőn talán még ma is használatos 150 literes hordóból ez kb. 278 hordónyi termést tesz ki. Ez talán megmagyarázza, miért volt fontos a középkortól a falu szőlőhegye: többlet bevételi forrást jelentett az eladható bor révén. Fontos azt is tudni, hogy a szőlők szabad forgalmúak voltak, azaz adhatták-vehették azokat és örökségként is áttehetőknak minősültek, így gyakran külbirtokosok is megjelentek a szőlőhegyeken.

A szövegközlésekről

A forrás jelzete a MNL OL E 159 (Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára; Magyar kincstári levéltárak; Magyar Kamara Archivuma; Összeírások; Regesta decimarum) a. 206. cs. (Com. Tornensis 1554–1569), mikrofilmen: MNL OL X 4214, 9847. tek.

A jósvafői dézsmajegyzékek az 1560/1. jelzetű füzet 25. lapjának rektóján (előoldalán), és a következő, 26. lap verzóján (hátsóoldalon), továbbá a 1560/3. jelzetű füzet első lapjának rektóján és verzóján maradtak fenn. A szövegeket humanista folyóírással írták, többé-kevésbé egymás alá rendezve az egymással megfeleltethető adatokat.

A források szövegeit átírtuk, illetve a fordításukat is közöljük a függelékben (1. függelék: gabonadézsmajegyzék, 2. függelék: bordézsmajegyzék). A szövegközlés során – a ma használatos átírási szabályok szerint – következetesen a mai helyesíráshoz igazítva átírtuk a kis és nagy betűket, valamint az u hangot jelölő v-t és az i hangot jelölő j-t. A kihagyott, de kikövetkeztethető szavakat, szórészeket – főleg ha a rövidítéseket az összeíró megjelölte – szögletes zárójelben pótoltuk. Nem pótoltuk a bordézsmajegyzék „vini” (=bor) szavát minden sorban, mert a szöveg nélküle is érthető, ezt csak a két oldalkezdő táblázati rovatfejnél hagytuk meg. A szöveg központosítását mindenütt egységesítettük.

A forrásban nem, csak a fordításban oldottuk fel a mértékegységek és a pénznemek rövidítéseit, például den. = dénár (denarius), dénárok (denarii), Tin. = csöbör (Tinna), csöbrök (Tinnas) stb.

Koleszár Krisztián

1. függelék

[Az eredeti forrásszöveg átírata:]

Joswafew
Ex manip[ulos] 60 constitutum Cap. 1.

Joannes Lÿcthor judex
Anthonius Kenez judex

ap[es] 3 den. 6 s[olvi]t	Paulus Olah	h[abe]t fr[ugum] Cap. 9 ½ /10 h[abe]t ave[nae] Cap. 15	d[ecima] fr[ugum] Cap. ½ m. 27 d[ecima] a[vena]e Cap. 1 ½
	Lucas Olah	h[abe]t fr[ugum] Cap. 15 ½ h[abe]t ave[nae] Cap. 17 ½	d[ecima] fr[ugum] Cap. 1 ½ m. 3 d[ecima] a[vena]e Cap. 1 ½ m. 15
ap[es] 9 den. 18. s[olvi]t	Damianus Anthal	[habet] fr[ugum] Cap. 28 ½ h[abe]t ave[nae] Cap. 17	d[ecima] fr[ugum] Cap. 2 ½ m. 21 d[ecima] a[vena]e Cap. 1 ½ m. 12
	Jacobus Kenez	h[abe]t fr[ugum] Cap. 14 h[abe]t ave[nae] Cap. 4	d[ecima] fr[ugum] Cap. 1 m. 24 d[ecima] a[vena]e m. 24
ap[e] 1 den. 2 s[olvi]t	Benedictus Zanÿzlo	h[abe]t fr[ugum] Cap. 12 h[abe]t ave[nae] Cap. 3	d[ecima] frug[um] Cap. 1 m. 12 d[ecima] avenae m. 18
	Fran[cis]cus Olah	h[abe]t fr[ugum] Cap. 30 h[abe]t ave[nae] Cap. 28	d[ecima] frug[um] Cap. 3 d[ecima] avenae Cap. 2 ½ m. 18
ap[e] 1 den. 2 s[olvi]t	Petrus Pogan	h[abe]t fr[ugum] Cap. 14 h[abe]t a[vena]e Cap. 15 ½	d[ecima] frug[um] Cap. 1 m. 24 d[ecima] a[vena]e Cap. 1 ½ m. 3
	Joannes Bak	h[abe]t fr[ugum] Cap. 7 ½ h[abe]t a[vena]e Cap. 4	d[ecima] fr[ugum] Cap. ½ m. 15 d[ecima] avenae m. 24
ap[es] 2 den. 4 [solvi]t	Thomas Bak	h[abe]t fr[ugum] Cap. 5 h[abe]t a[vena]e Cap. 4 ½	d[ecima] fr[ugum] Cap. ½ d[ecima] avenae m. 27
	Mattheus Olah	h[abe]t fr[ugum] Cap. ½ /10 h[abe]t ave[nae] Cap. 2	d[ecima] frugu[m] m. 4 d[ecima] avenae m. 12

JÓSVAFŐI HELYTÖRTÉNETI FÜZETEK 43.

	R[eli]cta Pauli Marthon	h[abe]t fr[ugum] Cap. 14 h[abe]t ave[nae] Cap. 6 ½	d[ecima] fr[ugum] Cap. 1 m. 24 d[ecima] ave[nae] Cap. ½ m. 9
ap[e] 1 den. 2 s[olvi]t	Joannes Fychyör	[habet] fr[ugum] Cap. 34 avenae h[abe]t Cap. 15 ½	d[ecima] fr[ugum] Cap. 3 m. 24 d[ecima] a[vena]e Cap. 2 ½ m. 3
	Albertus Kenez	h[abe]t fr[ugum] Cap. 2 ½	d[ecima] frug[um] m. 15
ap[es] 2 den. 4 s[olvi]t	Georgius Sebew	h[abe]t fr[ugum] Cap. 16 h[abe]t ave[nae] Cap. 17 ½	d[ecima] fr[ugum] Cap. 1 ½ m. 6 d[ecima] ave[nae] Cap. 1 ½ m. 15
	St[ep]hanus Bak	h[abe]t fr[ugum] Cap. 17 h[abe]t ave[nae] Cap. 8	d[ecima] fr[ugum] Cap. 1 ½ m. 12 d[ecima] ave[na] Cap. ½ m. 18
Summa	decima fr[ugum] Cap. 22 /1 sedecima Cap. 1 ma. 22 septima Cap. 2 ½ m. 27 restant Cap. 17 ½ m. 12		
	dec[ima] ave[nae] Cap. 15 ½ /18 sedeci[ma] Cap. ½ ma. 29 septima Cap. 2 ma. 6 restant Cap. 12 ½ ma. 13		
	Redemp[tus] apu[m] den. 21 / 38 den Christi[ani]t[at]is den. 18		

* * *

[A fordítás:]

*Jósvafő
60 kévéből áll 1 kepe.*

*Liktor János bíró
Kenéz Antal bíró*

3 méhraj után 6 dénárt fizet	Oláh Pál	van őszi gabonája 9 ½ kepe 10 kéve van zabja 15 kepe	dézsmája őszi gabonából ½ kepe 27 kéve dézsmája zabból 1 ½ kepe
	Oláh Lukács	van őszi gabonája 15 ½ kepe van zabja 17 ½ kepe	dézsmája őszi gabonából 1 ½ kepe 3 kéve dézsmája zabból 1 ½ kepe 15 kéve

JÓSVAFŐI HELYTÖRTÉNETI FÜZETEK 43.

9 méhraj után 18 dénárt fizet	Antal Demjén	van őszi gabonája 28 ½ kepe van zabja 17 kepe	dézs mája őszi gabonából 2 ½ kepe 21 kéve dézs mája zabból 1 ½ kepe 12 kéve
	Kenéz Jakab	van őszi gabonája 14 kepe van zabja 4 kepe	dézs mája őszi gabonából 1 kepe 24 kéve dézs mája zabból 24 kéve
	Szaniszló Benedek	van őszi gabonája 12 kepe van zabja 3 kepe	dézs mája őszi gabonából 1 kepe 12 kéve dézs mája zabból 18 kéve
1 méhraj után 2 dénárt fizet	Oláh Ferenc	van őszi gabonája 30 kepe van zabja 28 kepe	dézs mája őszi gabonából 3 kepe dézs mája zabból 2 ½ kepe 18 kéve
1 méhraj után 2 dénárt fizet	Pogány Péter	van őszi gabonája 14 kepe van zabja 15 ½ kepe	dézs mája őszi gabonából 1 kepe 24 kéve dézs mája zabból 1 ½ kepe 3 kéve
	Bak János	van őszi gabonája 7 ½ kepe van zabja 4 kepe	dézs mája őszi gabonából ½ kepe 15 kéve dézs mája zabból 24 kéve
2 méhraj után 4 dénárt fizet	Bak Tamás	van őszi gabonája 5 kepe van zabja 4 ½ kepe	dézs mája őszi gabonából ½ kepe dézs mája zabból 27 kéve
	Oláh Máté	van őszi gabonája ½ kepe 10 kéve van zabja 2 kepe	dézs mája őszi gabonából 4 kéve dézs mája zabból 12 kéve
	Márton Pál özvegye	van őszi gabonája 14 kepe van zabja 6 ½ kepe	dézs mája őszi gabonából 1 kepe 24 kéve dézs mája zabból ½ kepe 9 kéve
1 méhraj után 2 dénárt fizet	Ficsor János	van őszi gabonája 34 kepe van zabja 15 ½ kepe	dézs mája őszi gabonából 3 kepe 24 kéve dézs mája zabból 2 ½ kepe 3 kéve
	Kenéz Albert	van őszi gabonája 2 ½ kepe	dézs mája őszi gabonából 15 kéve
2 méhraj után 4 dénárt fizet	Sebő György	van őszi gabonája 16 kepe van zabja 17 ½ kepe	dézs mája őszi gabonából 1 ½ kepe 6 kéve dézs mája zabból 1 ½ kepe 15 kéve
	Bak István	van őszi gabonája 17 kepe van zabja 8 kepe	dézs mája őszi gabonából 1 ½ kepe 12 kéve dézs mája zabból ½ kepe 18 kéve

JÓSVAFŐI HELYTÖRTÉNETI FÜZETEK 43.

2. függelék

[Az eredeti forrásszöveg átíratva:]

Promontorium possessionis Joswafew
Ubiq[ue] locorum Tinna una continuet medias 50.

Joannes Lÿkthor judex
Joannes Bak judex

Anthonius Zaÿda	h[abe]t vini Tinnas	4	dec[ima]		med[ias]	20
Jacobus Zaÿda	h[abe]t Tinnas	2	de[cima]		med[ias]	10
Paulus Olah	h[abe]t Tinnas	25	de[cima]	T[innas]	2 ½	
Apolonia R[eli]cta	h[abe]t Tinnas	10	de[cima]	T[inna]	1	
Anthonius Demien	[habet] Tinnas	20	de[cima]	T[innas]	2	
Elizabeth R[eli]cta	h[abe]t Tinnas	15	de[cima]	T[innas]	1 ½	
Jacobus Kenez	h[abe]t Tinnas	25	de[cima]	T[innas]	2 ½	
Andreas Kenez	h[abe]t Tinnas	5	de[cima]	T[inna]	½	
Clemens Kenez	h[abe]t Tinnas	10	de[cima]	T[inna]	1	
Lucas Olah	h[abe]t Tinnas	20	de[cima]	T[innas]	2	
Osvaldus Nagÿ	h[abe]t Tinnas	10	de[cima]	T[inna]	1	
St[ep]hanus Zanÿzlo	[habet] Tinnas	10	de[cima]	T[inna]	1	
Martinus Mÿser	[habet] Tinnas	10	de[cima]	T[inna]	1	
St[ep]hanus Olah	h[abe]t Tinnas	22	de[cima]	T[innas]	2	med[ias] 10
Joannes Mathy	[habet] Tinnas	3	de[cima]		med[ias]	15
Benedictus Zanÿzlo	[habet] Tinnas	10	de[cima]	T[inna]	1	
Franciscus Olah	[habet] Tinnas	30	de[cima]	T[innas]	3	
Petrus Pogan	h[abe]t Tinnas	50	de[cima]	T[innas]	5	
Ambrosius Kenez	[habet] Tinnas	15	de[cima]	T[innas]	1 ½	
St[ep]hanus Thoth	h[abe]t Tinnas	2	de[cima]		med[ias]	10
Albertus Gwttha	h[abe]t Tinnas	20	de[cima]	T[innas]	2	
St[ep]hanus Pap	h[abe]t Tinnas	8	de[cima]	T[inna]	½	med[ias] 15
Mattheus Bak	h[abe]t Tinnas	6	de[cima]	T[inna]	½	med[ias] 5
Thomas Bak	h[abe]t Tinnas	20	de[cima]	T[innas]	2	
Mattheus Olah	h[abe]t Tinnas	15	de[cima]	T[innas]	1 ½	
R[eli]cta Pauli Marthon	[habet] Tinnas	10	de[cima]	T[inna]	1	
Joannes Fÿchor	h[abe]t Tinnas	30	de[cima]	T[innas]	3	
Lad[isl]aus Olah	h[abe]t vini Tinnas	6	de[cima]	T[inna]	½	med[ias] 5
Albertus Kenez	h[abe]t Tinnas	20	de[cima]	T[innas]	2	
Petrus Zanÿzlo	h[abe]t Tinnas	5	de[cima]	T[inna]	½	
Joannes Bodnar	h[abe]t Tinnas	16	de[cima]	T[innas]	1 ½	med[ias] 5
Georgius Sebew	h[abe]t Tinnas	20	de[cima]	T[innas]	2	
St[ep]hanus Bak	h[abe]t Tinnas	40	de[cima]	T[innas]	4	
Lucas Kowach	h[abe]t Tinnas	20	de[cima]	T[innas]	2	
Michael Vÿnceze	[habet] Tinnas	18	de[cima]	T[innas]	1 ½	med[ias] 15
Mattheus Karachyon	[habet] Tinnas	10	de[cima]	T[inna]	1	
Benedictus Ollass	[habet] Tinnas	5	de[cima]	T[inna]	½	
Ambrosius Porkolab	[habet] Tinnas	10	de[cima]	T[inna]	1	
Thomas Sebew	h[abe]t Tinnas	20	de[cima]	T[innas]	2	
Urbanus Ferencz	h[abe]t Tinnas	10	de[cima]	T[inna]	1	
St[ep]hanus Petheo	h[abe]t Tinnas	9	de[cima]	T[inna]	½	med[ias] 20

JÓSVAFŐI HELYTÖRTÉNETI FÜZETEK 43.

Joannes Olah	h[abe]t Tinnas	7 de[cima] T[inna]	½ m[edias]	10
Nicolaus Kowach	[habet] Tinnas	8 de[cima] T[inna]	½ m[edias]	15
Joannes Pether	[habet] Tinnas	10 de[cima] T[inna]	1	
Nicolaus Bÿro	[habet] Tinnas	40 de[cima] T[innas]	4	
Fran[cis]cus Kovach	[habet] Tinnas	40 de[cima] T[innas]	4	
Joannes Molnar	h[abe]t Tinnas	15 de[cima] T[innas]	1 ½	
St[ep]hanus Thanko	h[abe]t Tinnas	10 de[cima] T[inna]	1	
Lucas Panÿ	h[abe]t Tinnas	12 de[cima] T[inna]	1 m[edias]	10
Lad[is]laus Anderko	[habet] Tinnas	30 de[cima] T[innas]	3	
Urbanus Babo	[habet] Tinnas	8 de[cima] T[inna]	½ m[edias]	15
Ambrosius Chatos	[habet] Tinnas	34 de[cima] T[innas]	3 med[ias]	20

Decime summa facit vini Tinnas 83

* * *

[A fordítás:]

*Jósvafő falu szőlőhegye
Amely helyen egy csöbör 50 iccét jelent.*

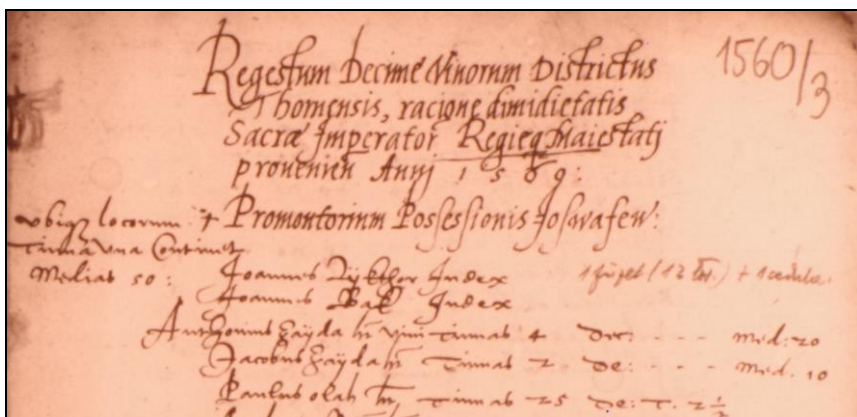
*Liktor János bíró
Bak János bíró*

<i>Zajda Antal</i>	<i>van borból csöbre</i>	<i>4</i>	<i>dézmája</i>	<i>20 icce</i>
<i>Zajda Jakab</i>	<i>van csöbre</i>	<i>2</i>	<i>dézmája</i>	<i>10 icce</i>
<i>Oláh Pál</i>	<i>van csöbre</i>	<i>25</i>	<i>dézmája 2 ½ csöbör</i>	
<i>Apollónia, özvegyen</i>	<i>van csöbre</i>	<i>10</i>	<i>dézmája 1 csöbör</i>	
<i>Demjén Antal</i>	<i>van csöbre</i>	<i>20</i>	<i>dézmája 2 csöbör</i>	
<i>Erzsébet, özvegyen</i>	<i>van csöbre</i>	<i>15</i>	<i>dézmája 1 ½ csöbör</i>	
<i>Kenéz Jakab</i>	<i>van csöbre</i>	<i>25</i>	<i>dézmája 2 ½ csöbör</i>	
<i>Kenéz András</i>	<i>van csöbre</i>	<i>5</i>	<i>dézmája ½ csöbör</i>	
<i>Kenéz Kelemen</i>	<i>van csöbre</i>	<i>10</i>	<i>dézmája 1 csöbör</i>	
<i>Oláh Lukács</i>	<i>van csöbre</i>	<i>20</i>	<i>dézmája 2 csöbör</i>	
<i>Nagy Osvát</i>	<i>van csöbre</i>	<i>10</i>	<i>dézmája 1 csöbör</i>	
<i>Szaniszló István</i>	<i>van csöbre</i>	<i>10</i>	<i>dézmája 1 csöbör</i>	
<i>Mizser Márton</i>	<i>van csöbre</i>	<i>10</i>	<i>dézmája 1 csöbör</i>	
<i>Oláh István</i>	<i>van csöbre</i>	<i>22</i>	<i>dézmája 2 csöbör</i>	<i>10 icce</i>
<i>Matyi János</i>	<i>van csöbre</i>	<i>3</i>	<i>dézmája</i>	<i>15 icce</i>
<i>Szaniszló Benedek</i>	<i>van csöbre</i>	<i>10</i>	<i>dézmája 1 csöbör</i>	
<i>Oláh Ferenc</i>	<i>van csöbre</i>	<i>30</i>	<i>dézmája 3 csöbör</i>	
<i>Pogány Péter</i>	<i>van csöbre</i>	<i>50</i>	<i>dézmája 5 csöbör</i>	
<i>Kenéz Ambrus</i>	<i>van csöbre</i>	<i>15</i>	<i>dézmája 1 ½ csöbör</i>	
<i>Tóth István</i>	<i>van csöbre</i>	<i>2</i>	<i>dézmája</i>	<i>10 icce</i>
<i>Güta Albert</i>	<i>van csöbre</i>	<i>20</i>	<i>dézmája 2 csöbör</i>	
<i>Pap István</i>	<i>van csöbre</i>	<i>8</i>	<i>dézmája ½ csöbör</i>	<i>15 icce</i>
<i>Bak Máté</i>	<i>van csöbre</i>	<i>6</i>	<i>dézmája ½ csöbör</i>	<i>5 icce</i>
<i>Bak Tamás</i>	<i>van csöbre</i>	<i>20</i>	<i>dézmája 2 csöbör</i>	
<i>Oláh Máté</i>	<i>van csöbre</i>	<i>15</i>	<i>dézmája 1 ½ csöbör</i>	
<i>Márton Pál özvegye</i>	<i>van csöbre</i>	<i>10</i>	<i>dézmája 1 csöbör</i>	

JÓSVAFŐI HELYTÖRTÉNETI FÜZETEK 43.

Ficsor János	van csöbre	30	dézs mája 3 csöbör	
Oláh László	van borból csöbre	6	dézs mája ½ csöbör	5 icce
Kenéz Albert	van csöbre	20	dézs mája 2 csöbör	
Szaniszló Péter	van csöbre	5	dézs mája ½ csöbör	
Bodnár János	van csöbre	16	dézs mája 1 ½ csöbör	5 icce
Sebő György	van csöbre	20	dézs mája 2 csöbör	
Bak István	van csöbre	40	dézs mája 4 csöbör	
Kovács Lukács	van csöbre	20	dézs mája 2 csöbör	
Vincze Mihály	van csöbre	18	dézs mája 1 ½ csöbör	15 icce
Karácson Máté	van csöbre	10	dézs mája 1 csöbör	
Olasz Benedek	van csöbre	5	dézs mája ½ csöbör	
Porkoláb Ambrus	van csöbre	10	dézs mája 1 csöbör	
Sebő Tamás	van csöbre	20	dézs mája 2 csöbör	
Ferenc Urbán	van csöbre	10	dézs mája 1 csöbör	
Pető István	van csöbre	9	dézs mája ½ csöbör	20 icce
Oláh János	van csöbre	7	dézs mája ½ csöbör	10 icce
Kovács Miklós	van csöbre	8	dézs mája ½ csöbör	15 icce
Peter János	van csöbre	10	dézs mája 1 csöbör	
Bíró Miklós	van csöbre	40	dézs mája 4 csöbör	
Kovács Ferenc	van csöbre	40	dézs mája 4 csöbör	
Molnár János	van csöbre	15	dézs mája 1 ½ csöbör	
Tankó István	van csöbre	10	dézs mája 1 csöbör	
Pányi Lukács	van csöbre	12	dézs mája 1 csöbör	10 icce
Anderkó László	van csöbre	30	dézs mája 3 csöbör	
Babó Urbán	van csöbre	8	dézs mája ½ csöbör	15 icce
Csatos Ambrus	van csöbre	34	dézs mája 3 csöbör	20 icce

Dézsmaösszeg eredménye borból: 83 csöbör

Az 1560. évi jósvafői bordézsmajegyzék fejléce
(Forrás: Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára)